

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки



В. о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

  
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО  
«31» серпня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Європейська та євроатлантична інтеграція

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародна комунікація»
Вид дисципліни	Обов'язкова

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«27» серпня 2023 року, протокол № 1

Розробники програми:

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Віталій СОЛОВИХ

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «28» серпня 2023 року. № 1

В.о. завідувача кафедри \_\_\_\_\_ Дмитро МИКОЛЕНКО  
(підпис)

Програму погоджено з гарантами освітніх програм

Гарант освітньої програми «**Міжнародна інформація та міжнародна комунікація**» першого (бакалаврського) рівня

\_\_\_\_\_ Дмитро МИКОЛЕНКО  
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова ~~методичної~~ комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

\_\_\_\_\_ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА  
(підпис) (ім'я та прізвище)

## ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Європейська та євроатлантична інтеграція» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародна комунікація» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

### 1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів з концептуальними засадами політики європейської та євроатлантичної інтеграції.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є формування:

**загальних компетентностей:**

**ЗК4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

**ЗК5.** Здатність працювати в міжнародному контексті.

**спеціальних (фахових) компетентностей:**

**СК2.** Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

**СК7.** Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місця в них України.

**СК8.** Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

**СК9.** Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

**СК11.** Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

**СК17.** Здатність визначати особливості, характер та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня та налагоджувати міжнародні комунікації між ними.

1.3. Кількість кредитів - 4

## 1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Основна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
4-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
56 год	год.
Індивідуальні завдання	
-	

## 1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення даного курсу здобувач повинен

**PH03.** Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

**PH04.** Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

**PH05.** Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

**PH17.** Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

**PH25.** Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

## **2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу.**

ЄС та НАТО як сучасні міжнародні об'єднання. ЄС як міждержавне об'єднання держав щодо економічної, політичної і безпекової співпраці. НАТО як військово-політичний блок.

### **Тема 2. Створення та організація діяльності ЄС**

Історія утворення ЄС. Інституційна структура ЄС. Сучасні проблеми та перспективи функціонування ЄС. Основні інституції Європейського Союзу: Європейська Рада, Європейський парламент, Рада Європейського Союзу, Європейська Комісія, Європейський Суд і Загальний Суд і Суд аудиторів, Допоміжні органи Європейського Союзу, Проблема Європейської Конституції.

### **Тема 3. Особливості та специфіка реалізації горизонтальних політик ЄС**

Регіональна політика та політика згуртування: історичні етапи, теорія та практика сучасності. Соціальна політика ЄС. Політика охорони навколишнього середовища. Економічна політика ЄС.

### **Тема 4. Спільні політичні стратегії ЄС. Європейський ринок, економічний та валютний союз, політика у сфері конкуренції. Основні секторальні політики ЄС**

Основні секторальні політики ЄС. Політика в галузі досліджень і технологій. «Горизонт 2020». Промислова та підприємницька політика. Енергетична політика. Спільна транспортна політика. Торгівельна політика ЄС.

Комунітарна регіональна політика ЄС. Еволюція регіональної політики ЄС. Транскордонне і прикордонне співробітництво ЄС. Єврорегіони. Інституційна основа принципу субсидіарності та нова регіональна політика ЄС. Політика сусідства з ЄС.

### **Тема 5. Кризові процеси та сценарії подальшого розвитку ЄС, ключові аспекти реформування механізмів єврозони.**

Сценарії подальшого розвитку ЄС: офіційні декларації та сценарії керівних органів ЄС. П'ять сценаріїв можливого розвитку ЄС-27 до 2025 р. за версією Єврокомісії (березень 2017 р.). Десять політичних пріоритетів Президента Єврокомісії Ж.-К. Юнкера. Перспективи євроінтеграції та ЄС з позиції інтеграційних лідерів – Франції та Німеччини. Головні тези Нової ініціативи для Європи Президента Франції Е. Макрона (Сорбонна,

вересень 2017 р.). Мезебергська декларація (19 червня 2018 р.), яка визначила узгоджену позицію Франції та Німеччини в питанні реформування Європи. Неофіційні оцінки перспектив євроінтеграції та ЄС. Промова Ф. Могеріні (Брюгге, жовтень 2019 р.) та звіт ESPAS «Глобальні тенденції до 2030 року – виклики та вибір для Європи»: мега-тренди, каталісти, ігри-зміни.

### **Тема 6. Особливості інтеграційних процесів до ЄС.**

Основні етапи європейської інтеграції. Угоди, що регулюють європейську інтеграцію. Етапи економічної і валютної інтеграції в ЄС.

### **Тема 7. Україна-ЄС**

Специфіка нормативно-правової взаємодії України та ЄС. Економічна співпраця України та ЄС. Екологічна взаємодія. Специфіка інтеграційних процесів в Україні

### **Тема 8. Європейська та Євроатлантична система безпеки та роль України в ній.**

Специфіка становлення європейської та євроатлантичної безпеки. Організація та діяльність НАТО. Структура НАТО. Політика відкритих дверей НАТО. Специфіка інтеграційних процесів України до НАТО.

## **3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
л		п/с	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу.	15	4	4			7
Тема 2. Створення та організація діяльності ЄС	15	4	4			7
Тема 3. Особливості та специфіка реалізації горизонтальних політик ЄС	15	4	4			7
Тема 4. Спільні політичні стратегії ЄС. Європейський ринок, економічний та валютний союз, політика у сфері конкуренції. Основні секторальні політики ЄС	15	4	4			7

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
л		п/с	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 5. Кризові процеси та сценарії подальшого розвитку ЄС, ключові аспекти реформування механізмів єврозони.	15	4	4			7
Тема 6. Особливості інтеграційних процесів до ЄС.	15	4	4			7
Тема 7. Україна-ЄС.	15	4	4			7
Тема 8. Європейська та Євроатлантична система безпеки та роль України в ній.	15	4	4			7
Разом	120	3 2	32			56

#### 4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, предмет та завдання курсу.	4
2	Створення та організація діяльності ЄС	4
3	Особливості та специфіка реалізації горизонтальних політик ЄС	4
4	Спільні політичні стратегії ЄС. Європейський ринок, економічний та валютний союз, політика у сфері конкуренції. Основні секторальні політики ЄС	4
5	Кризові процеси та сценарії подальшого розвитку ЄС, ключові аспекти реформування механізмів єврозони.	4
6	Особливості інтеграційних процесів до ЄС.	4
7	Україна-ЄС.	4
8	Європейська та Євроатлантична система безпеки та роль України в ній.	4
	Разом	32

#### 5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТА

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
-------	--------------------------------	-----------------

1	Тема 1. Поняття, предмет та завдання курсу. Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
2	Тема 2. Створення та організація діяльності ЄС Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
3	Тема 3. Особливості та специфіка реалізації горизонтальних політик ЄС Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
4	Тема 4. Спільні політичні стратегії ЄС. Європейський ринок, економічний та валютний союз, політика у сфері конкуренції. Основні секторальні політики ЄС Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
5	Тема 5. Кризові процеси та сценарії подальшого розвитку ЄС, ключові аспекти реформування механізмів єврозони. Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
6	Тема 6. Особливості інтеграційних процесів до ЄС. Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
7	Тема 7. Україна-ЄС. Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
8	Тема 8. Європейська та Євроатлантична система безпеки та роль України в ній. Опрацювання навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів та доповідей	7
	Разом	56

## 6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання, відповідно до навчального плану, не



передбачене.

## 7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП представлено у табл. 7.1

Таблиця 7.1

### Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
<b>РН03.</b>	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
<b>РН04.</b>	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота

<b>PH05.</b>	Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
<b>PH17.</b>	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота
<b>PH25.</b>	Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, екзаменаційна робота

--	--	--	--

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

## **8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

### **Треба переробити з урахуванням курсової роботи**

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях, у формі виступів здобувачів при обговоренні питань на проблемних лекціях, у формі тестування, тощо, а також підготовки курсової роботи у вигляді проекту. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні іспиту і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;

Поточний контроль є складовою системи організації навчального процесу. Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час засвоєння дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення дисципліни, підготовки та захисту курсової роботи. Сума балів, які

здобувач денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях.

Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума модульних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів модульних і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст залікового білета складає три запитання. Оцінювання відповідей на них складає по 15, 15 та 10 балів відповідно.

За бажанням здобувач має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

**УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО ) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі GOOGLECLASS в дистанційному курсі «Європейська та євроатлантична інтеграція», режим доступу:

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену в 4 (8) семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

## 9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання									Екз робот а	Сум а	
											Разо м
Т. 1	Т.2	Т. 3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8		60	40	100
7	7	7	7	8	8	8	8				

### Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-2

Максимальна сума балів за екзамен складає 60

<b>Кількість балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
------------------------	----------------------------

35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і відповідних питань і може аргументовано її доводити термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

### Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирьохрівневою шкалою оцінювання
90 – 100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
1-49	не задовільно

## 10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кордон М. Європейська та євроатлантична інтеграція України. Європейська та євроатлантична інтеграція України. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 172 с.
2. Європейська та євроатлантична інтеграція [Текст] : навч. посіб. / [О. В. Баула та ін. ; за заг. ред. О. М. Лютак] ; Луц. нац. техн. ун-т. Херсон

: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 375 с.

3. Європейська та євроатлантична інтеграція [Текст] : навч. посіб. / [О. В. Баула та ін. ; наук. ред. Лютак О. М.] ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2016. - 326 с.

4. Європейська та євроатлантична інтеграція: навч. посібник / видання 2-ге / [О.В. Баула, Т.В. Божидарнік, Т.М. Вісіна, Н.М. Галазюк, О.М. Зелінська, О.Я. Кравчук, П.Я. Кравчук, Л.В. Корольчук, О.М. Лютак, Т.Л. Никитюк, Л.В. Савош, О.А. Урбан] за заг. ред. О.М. Лютак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 376

5. Нормативно правові документи на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1431569> (дата звернення: 13.05.2021).

6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 30.11.2015 року. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text) (дата звернення: 13.05.2021).

#### Допоміжна література

1. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика,- Київ: ФАДА, ЛТД. - 2015. - 224 с.

2. Трансформація міжнародної безпеки: сучасні виклики та загрози. Матеріали міжнародної наукової конференції. Львів, 22-23 березня 2018 р. / Упорядники: М. Мальський, Р. Вовк, О. Кучик, П. Байор. - Львів: Факультет міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка, 2018.- 187 с.

3. Іщук С. І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник [Текст] / С. І. Іщук, О. В. Гладкий – К. : Знання, 2013. – 447 с.

4. Європейський Союз : Консолідовані договори [Текст]. – К. : Port-Royal, 1999. –207 с.

5. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС / EU Policymaking and Decision-making : навч. посіб. [Текст] / О. М. Рудік ; за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого. – К. : Міленіум, 2009. – 278 с.

6. Правова та інституційна основи Європейського Союзу : підруч. [Текст] / А. І. Грицяк, В. В. Говоруха, В. Ю. Стрельцов. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с.

7. Декларація про доповнення Хартії про особливе партнерство між Організацією Північно-Атлантичного договору та Україною, підписаної 09 липня 1997 року від 21 серпня 2009 року. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950\\_021#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_021#Text)

8. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01 липня 2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> (дата звернення: 13.05.2021).

9. Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 13.05.2021).

10. Північноатлантичний договір, Вашингтон, округ Колумбія, 04 квітня 1949 року. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950\\_008#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text) (дата звернення: 13.05.2021).

11. Про річні національні програми під егідою Комісії Україна – НАТО. Указ Президента України № 72/2021 від 24 лютого 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72/2021#Text> (дата звернення: 13.05.2021).

12. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна — НАТО на 2021 рік. Указ Президента України №189/2021 від 11 травня 2021 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1892021-38845> (дата звернення: 13.05.2021).

13. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору від 09.07.1997 року. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994\\_002#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002#Text) (дата звернення: 13.05.2021).

## **11. ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ПИТАНЬ**

1. ЄС та НАТО як сучасні міжнародні об'єднання.
2. ЄС як міждержавне об'єднання держав щодо економічної, політичної і безпекової співпраці.
3. НАТО як військово-політичний блок.
4. Історія утворення ЄС. Інституційна структура ЄС.
5. Сучасні проблеми та перспективи функціонування ЄС.
6. Структура та функції Європейської Ради
7. Структура та функції Європейського парламенту
8. Структура та функції Ради Європейського Союзу
9. Структура та функції Європейської Комісії
10. Структура та функції Європейського Суду, Загального Суду і Суду аудиторів
11. Структура та функції допоміжних органів Європейського Союзу
12. Європейська Конституція загальна характеристика.
13. Регіональна політика та політика згуртування: історичні етапи
14. Регіональна політика та політика згуртування: теорія та практика сучасності.
15. Соціальна політика ЄС.
16. Політика охорони навколишнього середовища.
17. Економічна політика ЄС.
18. Основні секторальні політики ЄС.
19. Політика в галузі досліджень і технологій. «Горизонт 2020».



20. Промислова та підприємницька політика.
21. Енергетична політика.
22. Спільна транспортна політика.
23. Торгівельна політика ЄС.
24. Комунітарна регіональна політика ЄС.
25. Еволюція регіональної політики ЄС.
26. Транскордонне і прикордонне співробітництво ЄС.
27. Єврорегіони. Інституційна основа принципу субсидіарності та нова регіональна політика ЄС.
28. Політика сусідства з ЄС.
29. Сценарії подальшого розвитку ЄС: офіційні декларації та сценарії керівних органів ЄС.
30. Перспективи євроінтеграції та ЄС з позиції інтеграційних лідерів – Франції та Німеччини.
31. Основні етапи європейської інтеграції.
32. Угоди, що регулюють європейську інтеграцію.
33. Етапи економічної і валютної інтеграції в ЄС.
34. Специфіка нормативно-правової взаємодії України та ЄС.
35. Економічна співпраця України та ЄС.
36. Екологічна взаємодія.
37. Специфіка інтеграційних процесів в Україні
38. Специфіка становлення європейської та євроатлантичної безпеки.
39. Організація та діяльність НАТО.
40. Структура НАТО.
41. Політика відкритих дверей НАТО.
42. Специфіка інтеграційних процесів України до НАТО.

## **12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)**

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі GOOGLCLASS або Modle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Європейська та євроатлантична інтеграція».